

**ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติของผู้ประกอบการตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554
สำหรับพื้นที่เขตจังหวัดพัทลุง**

**Factors Affecting the Compliance of Entrepreneurs to the Safety,
Occupational Health, and Environment at Work Act 2011
in Phatthalung Province Region**

อดิگانต์ จุลนันโท^{1,2} สุริยา จิรสติสิน^{1*} กลางเดือน โพชนา¹ และ อุ่น สักขพงศ์¹

¹สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรมและการผลิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

²สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดพัทลุง อ.เมือง จ.พัทลุง 93000

E-mail: suriya.j@psu.ac.th*

Atikan Junnunto^{1,2}, Suriya Jirasatitsin^{1*}, Klangduen Pochana¹ and Angoon Sungkhaong¹

¹Department of Industrial and Manufacturing Engineering, Faculty of Engineering,
Prince of Songkla University Technology, Hat Yai, Songkhla, 90110

²Office of Labour Protection and Welfare Phatthalung, Muang, Phatthalung, 93000

E-mail: suriya.j@psu.ac.th*

Received 20 May 2022

Accepted 28 Dec 2022; Available online 29 Dec 2022

บทคัดย่อ

จากการสำรวจข้อมูลด้านความปลอดภัยในสถานประกอบการและการส่งแบบรายงานความปลอดภัยให้กับสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดพัทลุงที่อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยของผู้ประกอบการไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติของผู้ประกอบการตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 สำหรับพื้นที่เขตจังหวัดพัทลุง และนำปัจจัยที่ได้มาหาแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเกิดความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัย ซึ่งได้กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สถานประกอบการกิจการกลุ่มเสี่ยงจำนวน 37 แห่ง และสถานประกอบการกิจการต้นแบบจำนวน 22 แห่ง ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ผลที่ได้พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 การดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัย มีความสัมพันธ์กับ ประเภท ขนาด และประสบการณ์การถูกดำเนินคดีของสถานประกอบการ อายุและประสบการณ์การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยของนายจ้าง

และการรับรู้เรื่องการจัดการความปลอดภัย เมื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุของการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัย พบว่า 1. ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ 2. สถานประกอบการไม่มีระบบควบคุม 3. ขาดงบประมาณเพื่องานความปลอดภัย และ 4. ขาดการกำกับดูแลจากหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้น กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ควรมีนโยบายส่งเสริมให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัย ด้วยการจัดอบรมพัฒนาความรู้ด้านการดำเนินงานตามกฎหมายความปลอดภัย การพัฒนาระบบการบริหารจัดการความปลอดภัย และการจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัย

คำหลัก: พระราชบัญญัติ การปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้ประกอบการ

Abstract

From the survey of workplace safety data and the safety report submitted to the Office of Labour Protection and Welfare Phatthalung that in lower level than the target value, the compliance with safety laws of entrepreneurs is not cooperating as they should. This research is to study the factors affecting the compliance of entrepreneurs to the safety, health, and environment at work act 2011 in Phatthalung province region, and to encourage entrepreneurs to cooperate in compliance with the act. The scope of the research focuses on 37 risky establishments and 20 prototype establishments. The data was gathered by a questionnaire and analyzed by a statistical program. The results showed that, at significant of 0.05, the safety law compliance related to the type, size, and the litigation experience of the establishment, the age, education level, and safety training experience of employers, and the safety management perception. The main reason of the noncompliance with the law were 1) Lack of the law knowledge, 2) No monitoring systems of law compliance, 3) Lack of budget for the safety task, and 4) Lack of the public sector governance. Therefore, the Office should have a policy to encourage entrepreneurs to comply with the act by organizing training to develop knowledge of safety law operations, developing safety management systems, and preparing guidelines for compliance with safety laws.

Keywords: Act, Law Compliance, Entrepreneur

1. บทนำ

การกำกับดูแลให้นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 เป็นบทบาทสำคัญของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ในแต่ละช่วงให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา นโยบายรัฐบาล และนโยบายของกระทรวงแรงงาน เพื่อให้การตรวจความปลอดภัยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อแรงงานและการพัฒนาประเทศ รวมทั้งเพื่อลดสถิติการประสบอันตรายที่มีจำนวนผู้ประสบอันตราย เพิ่มขึ้น 1.1% และเมื่อพิจารณาจำนวนผู้

ประสบอันตรายในภาคใต้ของประเทศไทยมีจำนวนเท่ากับ 6,428 คน ซึ่งสูงกว่าจำนวนผู้ประสบอันตรายในภาคเหนือที่มีจำนวน 5,246 คนและจำนวนผู้ประสบอันตรายในภาคอีสานที่มีจำนวน 5,681 คน [1] อีกทั้งเมื่อนำข้อมูลจำนวนผู้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานมาคำนวณเพื่อหาอัตราส่วนจำนวนผู้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่อจำนวนสถานประกอบการในแต่ละพื้นที่ [2] พบว่าจังหวัดพัทลุง มีค่าเฉลี่ยจำนวนลูกจ้างที่ประสบอันตรายต่อจำนวนสถานประกอบการในพื้นที่จังหวัดพัทลุงสูงเป็นอันดับสอง และเมื่อนำข้อมูลการส่งแบบรายงานแบบรายงานตามที่กฎหมายกำหนด ตามห่วงเวลาต่าง ๆ

ปรากฏว่าสถานประกอบกิจการในพื้นที่จังหวัดพัทลุง มีการส่งแบบรายงานให้สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดพัทลุง ในช่วงมกราคม 2559 - ธันวาคม พ.ศ. 2563 มีค่าร้อยละของการส่งแบบรายงานต่อจำนวนสถานประกอบกิจการทั้งหมดน้อยกว่า 7% ของสถานประกอบกิจการทั้งหมด [3] นั้น แสดงให้เห็นว่าความบกพร่องและหน้าที่ในการกำกับดูแลให้นายจ้างและลูกจ้างในสถานประกอบกิจการ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการกำกับดูแล ให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เมื่อพิจารณาถึงการหาวิธีการในการส่งเสริมให้สถานประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายต่าง ๆ นั้นมีความจำเป็นที่จะต้องหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามกฎหมายเหล่านั้นเสียก่อน [4-6] การศึกษาในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสถานการณ์การปฏิบัติตามกฎหมายและปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติตามกฎหมายของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบกิจการในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้กำหนดนโยบายส่งเสริมให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน สำหรับพื้นที่จังหวัดพัทลุง และนำไปสู่การลดอัตราการประสบอันตรายอันเนื่องมาจากการทำงานในอนาคตอีกด้วย

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในการครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้กรณีศึกษา คือ สถานประกอบกิจการในพื้นที่จังหวัดพัทลุง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย เพื่อหาสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน สำหรับพื้นที่เขตจังหวัดพัทลุง ทั้งนี้ได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ (โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างคิดเป็น

ร้อยละ 50 ของกลุ่มเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) จากการคำนวณโดยโปรแกรมสำเร็จรูปได้ค่าความเชื่อมั่นของปัจจัยการรับรู้เรื่องการจัดการความปลอดภัย เท่ากับ 0.903 ถือว่ามีความเที่ยงอยู่ในระดับดีมาก และค่าความเชื่อมั่นของพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการเท่ากับ 0.893 ถือว่ามีความเที่ยงอยู่ในระดับดี

กระบวนการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามกฎหมายพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เริ่มจากการกำหนดขอบเขตการศึกษา กำหนดตัวแปรอิสระคือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ ปัจจัยการรับรู้เรื่องการจัดการความปลอดภัย ตัวแปรตาม คือ การดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัย โดยแบ่งเป็นการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการตามกฎหมาย การรายงานแบบรายงานตามกฎหมายกำหนด การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ความปลอดภัยตามกฎหมาย กำหนด การจัดให้พนักงานได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัยก่อนเริ่มปฏิบัติงาน และการตรวจสอบเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ตัวแปรควบคุม คือ สถานประกอบกิจการในพื้นที่จังหวัดพัทลุง จากนั้นมีการตั้งสมมติฐาน คือ ความแตกต่างของตัวแปรอิสระมีผลต่อตัวแปรตาม และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบ T-test Two Independent – Sample และ ใช้การวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) เพื่อทราบว่าปัจจัยใดที่มีผลต่อการดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัย

2.1 การกำหนดตัวแปร

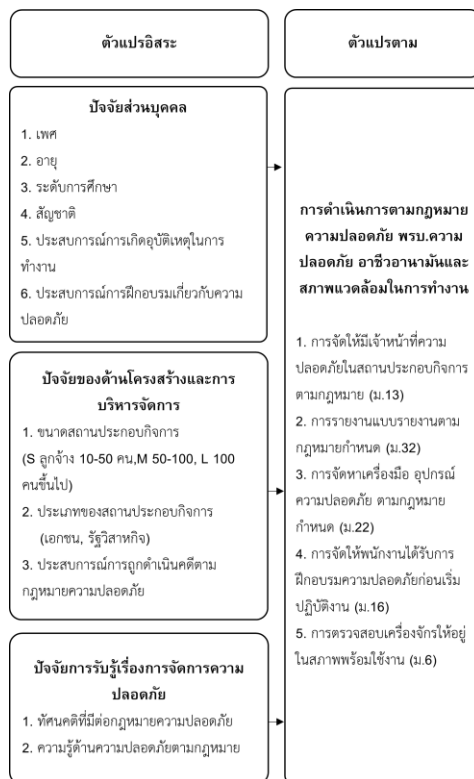
ตัวแปรที่ใช้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน สำหรับพื้นที่จังหวัดพัทลุง โดยกำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังรูปที่ 1

2.2 สมมติฐานของการวิจัย

1) ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อการดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัยที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

2) ปัจจัยด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการที่แตกต่างกันมีผลต่อการดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

3) ปัจจัยการรับรู้เรื่องการจัดการความปลอดภัยที่แตกต่างกันมีผลต่อการดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

รูปที่ 1 การกำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

3. ผลการศึกษา

ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง จากกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดจากสถานประกอบการ รวม 59 แห่ง สามารถวิเคราะห์ผลได้ดังนี้

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและสถานประกอบการ

ประเภทสถานประกอบการกิจการของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็นประเภทเอกชน จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 88.1 และประเภทรัฐวิสาหกิจ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 ขนาดสถานประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็นจำนวนลูกจ้างในสถานประกอบการต่ำกว่า 50 คน (ขนาด S) จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 จำนวนลูกจ้างในสถานประกอบการ 50-100 คน (ขนาด M) จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 จำนวนลูกจ้างในสถานประกอบการ 100 คนขึ้นไป (ขนาด L) จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 64.4 สถานประกอบการกิจการของผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การถูกดำเนินคดีตามกฎหมายความปลอดภัย แบ่งเป็นผู้ที่เคยถูกดำเนินคดีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 22 และไม่เคยถูกดำเนินคดี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 78

เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็นเพศหญิง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 72.9 เพศชาย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็นช่วงอายุระหว่าง 25 – 45 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 72.9 ช่วงอายุระหว่าง 46 – 60 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็นระดับประถมศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 ระดับมัธยมศึกษา ปวช. จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 ระดับอนุปริญญา ปวส. จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 67.8 และการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 สัญชาติของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ สัญชาติไทย จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์การอบรมในเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 89.8 และไม่เคยได้รับการอบรม จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 45.8 และ

ไม่เคยเกิดอุบัติเหตุ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2

3.2 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ศึกษากับการปฏิบัติตามกฎหมาย

3.2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของเพศที่มีผลต่อการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัย พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีผลต่อการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญระดับ 0.05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านเพศต่อการดำเนินการตามกฎหมาย

การดำเนินการตามกฎหมาย	t	Sig.
การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในสถานประกอบการตามกฎหมาย	1.436	0.156
การรายงานแบบรายงานตามกฎหมายกำหนด	0.475	0.636
การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ความปลอดภัยตามกฎหมายกำหนด	0.537	0.593
การจัดให้พนักงานได้รับการฝึกอบรม ความปลอดภัยก่อนเริ่มปฏิบัติงาน	0.713	0.479
การตรวจสอบเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	0.219	0.827

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของประสบการณ์การอบรมในเรื่องความปลอดภัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัย พบว่าประสบการณ์การอบรมในเรื่องความปลอดภัยที่แตกต่างกันมีผลต่อการดำเนินการตามกฎหมายในเรื่องการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในสถานประกอบการตามกฎหมาย และการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ความปลอดภัยตามกฎหมายกำหนดที่ระดับนัยสำคัญระดับ 0.05 ดังตารางที่ 2

3.2.2 ปัจจัยด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของประเภทสถานประกอบการกิจการที่มีผลต่อการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัย พบว่าประเภทสถานประกอบการกิจการที่แตกต่างกันมีผลต่อการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในเรื่องการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในสถานประกอบการกิจการตามกฎหมาย การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ความปลอดภัยตามกฎหมายกำหนดและการตรวจสอบเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญระดับ 0.05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านประสบการณ์การอบรมในเรื่องความปลอดภัยต่อการดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัย

การดำเนินการตามกฎหมาย	t	Sig.
1. การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในสถานประกอบการตามกฎหมาย	2.837	0.006
2. การรายงานแบบรายงานตามกฎหมายกำหนด	1.693	0.096
3. การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ความปลอดภัยตามกฎหมายกำหนด	2.450	0.017
4. การจัดให้พนักงานได้รับการฝึกอบรม ความปลอดภัยก่อนเริ่มปฏิบัติงาน	1.458	0.150
5. การตรวจสอบเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	- 1.046	0.300

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยประเภทของสถานประกอบการต่อการดำเนินการตามกฎหมาย

การดำเนินการตามกฎหมาย	t	Sig.
1. การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในสถานประกอบการตามกฎหมาย	2.373	0.021
2. การรายงานแบบรายงานตามกฎหมายกำหนด	1.832	0.072

การดำเนินการตามกฎหมาย	t	Sig.
3. การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ความปลอดภัยตามกฎหมาย กำหนด	2.273	0.027
4. การจัดให้พนักงานได้รับการฝึกอบรม ความปลอดภัยก่อนเริ่มปฏิบัติงาน	1.946	0.057
5.การตรวจสอบเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	2.733	0.008

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของ ประสิทธิภาพการถูกดำเนินคดีที่มีผลต่อการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัย คือ การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในสถานประกอบการกิจการตามกฎหมาย การรายงานแบบรายงานตามกฎหมาย กำหนด การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ความปลอดภัยตามกฎหมายกำหนด การจัดให้พนักงานได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัยก่อนเริ่มปฏิบัติงาน การตรวจสอบเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ที่ระดับนัยสำคัญระดับ 0.05 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยประสิทธิภาพการดำเนินการตามกฎหมาย

การดำเนินการตามกฎหมาย	t	Sig.
1. การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในสถานประกอบการกิจการตามกฎหมาย	-3.414	0.001
2. การรายงานแบบรายงานตามกฎหมายกำหนด	-3.815	0.000
3. การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ความปลอดภัยตามกฎหมายกำหนด	-7.616	0.000
4. การจัดให้พนักงานได้รับการฝึกอบรม ความปลอดภัยก่อนเริ่มปฏิบัติงาน	-5.480	0.000
5.การตรวจสอบเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	-2.526	0.014

3.2.3 ปัจจัยการรับรู้เรื่องการจัดการความปลอดภัย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อความปลอดภัยกับการดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัย พบว่าทัศนคติที่มีต่อความปลอดภัยที่มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับการดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัยในระดับปานกลาง คือ การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในสถานประกอบการกิจการตามกฎหมาย การรายงานแบบรายงานตามกฎหมายกำหนด การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ความปลอดภัยตามกฎหมายกำหนด และการจัดให้พนักงานได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัยก่อนเริ่มปฏิบัติงาน และพบว่าทัศนคติที่มีต่อความปลอดภัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัยในระดับต่ำมาก คือ การตรวจสอบเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ที่ระดับนัยสำคัญระดับ 0.05 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อความปลอดภัยกับการดำเนินการตามกฎหมาย

ปัจจัย	ทัศนคติที่มีต่อความปลอดภัย		
การดำเนินการตามกฎหมาย	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)	ระดับ
1. การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในสถานประกอบการกิจการตามกฎหมาย	0.655	0.000	ปานกลาง
2. การรายงานแบบรายงานตามกฎหมายกำหนด	0.620	0.000	ปานกลาง
3. การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ความปลอดภัยตามกฎหมายกำหนด	0.596	0.000	ปานกลาง

ปัจจัย	ทัศนคติที่มีต่อความปลอดภัย		
การดำเนินการตามกฎหมาย	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)	ระดับ
4. การจัดให้พนักงานได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัยก่อนเริ่มปฏิบัติงาน	0.560	0.000	ปานกลาง
5. การตรวจสอบเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	0.234	0.000	ต่ำมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัยกับการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัย พบว่าความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัยที่มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในระดับปานกลาง คือ การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในสถานประกอบการตามกฎหมาย การรายงานแบบรายงานตามกฎหมายกำหนด การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ความปลอดภัยตามกฎหมายกำหนด และการจัดให้พนักงานได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัยก่อนเริ่มปฏิบัติงาน ในส่วนของความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในระดับต่ำ คือ การตรวจสอบเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังตารางที่ 6

3.2.4 แนวทางการแก้ไขปัญหการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายฯ จากการวิเคราะห์ปัจจัยข้างต้นสามารถนำไปสู่การกำหนดแนวทางและกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) การจัดอบรมพัฒนาความรู้ด้านการดำเนินงานตามกฎหมายความปลอดภัย มีกลุ่มเป้าหมายคือประเภทรัฐวิสาหกิจ ที่มีลูกจ้างต่ำกว่า 50 คนและลูกจ้างตั้งแต่ 50-100 คน

หรือเคยถูกดำเนินคดีด้านความปลอดภัย หรือ นายจ้างที่มีช่วงอายุ 25-45 ปี 60 ปีขึ้นไปหรือไม่เคยมีประสบการณ์ด้านการอบรมเรื่องความปลอดภัย 2) การสร้างระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยสำหรับสถานประกอบการที่เคยถูกดำเนินคดีด้านความปลอดภัยและนายจ้างไม่เคยได้รับการอบรม และ 3) การจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัย (สำหรับสถานประกอบการ) กลุ่มเป้าหมายคือ สถานประกอบการประเภทรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างต่ำกว่า 50 คนและลูกจ้างตั้งแต่ 50-100 คน หรือที่เคยถูกดำเนินคดีด้านความปลอดภัย หรือนายจ้างที่มีช่วงอายุ 25-45 ปี หรือ 60 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัยกับการดำเนินการตามกฎหมาย

ปัจจัย	ทัศนคติที่มีต่อความปลอดภัย		
การดำเนินการตามกฎหมาย	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)	ระดับ
1. การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในสถานประกอบการตามกฎหมาย	0.626	0.000	ปานกลาง
2. การรายงานแบบรายงานตามกฎหมายกำหนด	0.541	0.000	ปานกลาง
3. การจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ ความปลอดภัยตามกฎหมายกำหนด	0.545	0.000	ปานกลาง

ปัจจัย	ทัศนคติที่มีต่อความปลอดภัย		
การดำเนินการตามกฎหมาย	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)	ระดับ
4. การจัดให้พนักงานได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัยก่อนเริ่มปฏิบัติงาน	0.581	0.000	ปานกลาง
5. การตรวจสอบเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	0.439	0.001	ต่ำ

4. อภิปรายผลและสรุปผล

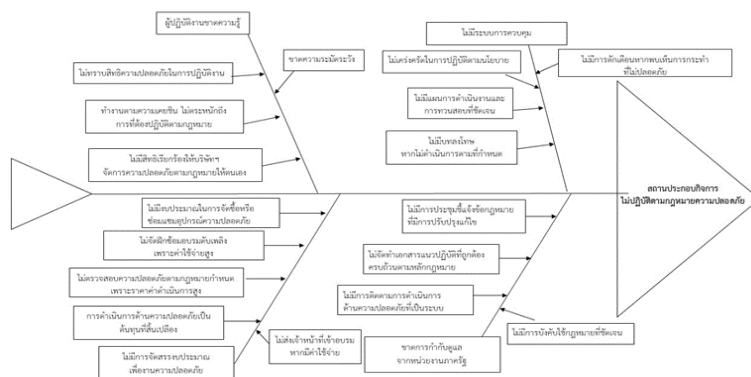
1) ปัจจัยด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการที่แตกต่างกันมีผลต่อการดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัย ตามสมมติฐานที่กำหนด เพื่อนำไปกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการเข้าส่งเสริมสถานประกอบการ ได้แก่ สถานประกอบการประเภทรัฐวิสาหกิจ สถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า 50 คนและลูกจ้างตั้งแต่ 50 – 100 คน สถานประกอบการที่เคยถูกดำเนินคดี

2) ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อการดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัยตามสมมติฐานที่กำหนด เพื่อนำไปกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการเข้าส่งเสริมสถานประกอบการ ได้แก่ สถานประกอบการที่นายจ้างมีช่วงอายุ 25 - 45 ปี สถานประกอบการที่นายจ้างไม่เคยได้รับการอบรมเรื่องความปลอดภัย

3) การรับรู้เรื่องการจัดการความปลอดภัยมีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัย เพื่อนำไปกำหนดแผนงานโครงการเข้าส่งเสริมสถานประกอบการ จากการทดสอบ

สมมติฐานกล่าวได้ว่าการรับรู้เรื่องการจัดการความปลอดภัยแปรผันตามการดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัย โดยแบ่งได้ดังนี้ มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง (ค่า r ของทัศนคติที่มีต่อความปลอดภัย, ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย) คือ การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในสถานประกอบการตามกฎหมาย ($r=0.655, 0.626$) การรายงานแบบรายงานตามกฎหมายกำหนด ($r=0.620, 0.541$) การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ความปลอดภัยตามกฎหมายกำหนด ($r=0.596, 0.545$) การจัดให้พนักงานได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัยก่อนเริ่มปฏิบัติงาน ($r=0.560, 0.581$) และในส่วนของตรวจสอบเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานในระดับต่ำมากและในระดับต่ำ ($r=0.234, 0.439$)

4) สาเหตุของปัญหาการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัย แสดงได้ดังรูปที่ 2 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาและสาเหตุจากการระดมสมองของคณะทำงาน 5 คน ของสำนักงานกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

รูปที่ 2 สาเหตุของการที่สถานประกอบการการไม่ดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัย

5) จากการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติตามกฎหมายฯ ทำให้ทราบถึงสาเหตุและแนวทางในการแก้ไข เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายฯ มากขึ้น ทั้งนี้มีความจำเป็นที่จะต้องประเมินผลของแนวทางในการแก้ไข และนำมาปรับปรุงวิธีการแก้ไข เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่ต้องการให้ผู้ประกอบการทุกรายปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, ข้อมูลพื้นฐานกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, ข้อมูลจาก <https://www.labour.go.th/index.php> (วันที่สืบค้นข้อมูล 24 สิงหาคม 2563)
- [2] สำนักงานสถิติแห่งชาติ, การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน จำแนกตามความร้ายแรง (ในข่ายกองทุนเงินทดแทน) เป็นรายภาค และจังหวัด พ.ศ. 2553 – 2562, ข้อมูลจาก <http://statbbi.nso.go.th/statireport/page/sector/th/06.aspx> (วันที่สืบค้นข้อมูล 10 สิงหาคม 2563)

- [3] กรมสวัสดิ์และคุ้มครองแรงงาน, ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่, ข้อมูลจาก <https://eservice.labour.go.th/DlpwWsWeb/menu.jsp> (วันที่สืบค้นข้อมูล 28 สิงหาคม 2563)
- [4] อลงกรณ์ เปกาฬี, ลักษณะ เดิมศิริกุลชัย, ภรณ์ วัฒนาสมบูรณ์ และธราดล เก่งการพานิช. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ของผู้ประกอบการร้านอาหาร อินเทอร์เน็ตและเกมส์ กรุงเทพมหานคร. วารสารสาธารณสุขศาสตร์. 2556; ปีที่ 43, ฉบับที่ 1: 30-41.
- [5] วิไลลักษณ์ ปันอ้าย, พัฒนาวดี พัฒนากาบุตร และปิยะรัตน์ นิ่มพิทักษ์พงศ์. การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ของหัวหน้าหน่วยงานสถานที่ราชการในจังหวัดพิษณุโลก. วารสารพยาบาลและสุขภาพ. 2561; ปีที่ 12, ฉบับที่ 1: 161-172.
- [6] ทิพวัลย์ พรหมมร, สมโภช รติโอพาร และธีระวุธ ธรรมกุล. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ของผู้ประกอบการร้านค้าปลีกอำเภอเขายิงิน จังหวัดมหาสารคาม. วารสารวิชาการสาธารณสุขชน. 2563; ปีที่ 6, ฉบับที่ 1: 100-109.